

algemeen

Nieuw Vlaams 'kenniscentrum' moet burger helpen in ggo-debat

Brussel

Eigen berichtgeving

Tom Cochez

We eten genetisch gemanipuleerde organismen (ggo's), we doen onze bankverrichtingen via het internet en we hebben onze mond vol over het genetisch screenen van embryo's, allemaal zonder de consequenties van ons handelen goed te beseffen. Het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (VIWTA), dat vandaag officieel boven de doopvont wordt gehouden, moet daarin verandering brengen. Het wordt een instrument om maatschappelijke discussies aan te zwengelen over 'stille technologische revoluties' die ons wereldbeeld drastisch bepalen.

Terwijl de impact van die nieuwe technologieën op ons dagelijkse leven met de dag groter wordt, lijkt de politiek, bij gebrek aan onpartijdige kennis, veroordeeld om achter de feiten aan te hollen. De debatten over nieuwe technologieën worden vandaag immers gemonopoliseerd door belanghebbenden. Wetenschappers worden à la carte als expert opgevoerd, naargelang het politici of bedrijven goed uitkomt. "Het VIWTA wil maatschappelijke debatten organiseren over die thema's en op die manier de discussie op het niveau brengen waar ze moet gevoerd worden", zegt Dirk Holemans (Agalev), die het decreet dat in de oprichting van VIWTA voorziet, uitwerkte. "Het is de bedoeling om verschillende thema's grondig voor te bereiden en op basis daarvan discussies te organiseren, zowel in de brede maatschappij als in het parlement."

Het VIWTA spiegelt zich daarbij aan gelijkaardige buitenlandse 'kenniscentra' die per thema bondige en zeer toegankelijk dossiers opstellen waarin de belangrijkste argumenten en conclusies op een rijtje worden gezet. Die dossiers vormen dan de basis van een parlementair debat en vaak ook van een breed maatschappelijk debat. In verschillende Europese landen wordt het maatschappelijk debat gevoerd door burgerjury's die op basis van de correcte informatie een oordeel geven dat op zijn beurt de basis kan zijn voor een parlementair debat.

De kersverse directeur, Robby Berloznik, die de overstap maakt van het Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek, krijgt de opdracht een jaarplan op te stellen waarin een aantal thema's geselecteerd worden. "De raad van bestuur, die voor de helft uit Vlaamse parlementsleden en voor de helft uit academici bestaat, moet het jaarplan goedkeuren", zegt Dirk Holemans. "Vervolgens moet dat jaarplan in de praktijk gebracht worden."

Het instituut zal autonoom functioneren en krijgt een jaarlijks budget van 50 miljoen frank (1.239.467 euro). De eerste taak voor de nieuwe directeur is dubbel: naast het op de rails zetten van een gestructureerd maatschappelijk debat over genetisch gemanipuleerde organismen moet hij op zoek naar een wervender naam voor het instituut.

Maatschappelijke discussie over ggo's organiseren wordt eerste taak